Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра романо-германської філології та професійної комунікації

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Завідувач кафедри
_____Ольга КОСОВИЧ
"28" ____09____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В 11 Філологія
Спеціалізація: В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітня програма: Англійська мова і література
Мова навчання: українська, англійська

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики» для здобувачів ступеня магістра освітньої програми «Англійська мова і література», спеціальності В 11 Філологія, спеціалізації В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Розробник:
Ольга КОСОВИЧ, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології та професійної комунікації Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Англійська мова і література
2	Спеціальність	В 11 Філологія
3	Спеціалізація	В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
3	Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
4	Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	українська, англійська
7	Курс	1
8	Семестр	1
9	Кількість змістових модулів	3
10	Форма підсумкового контролю	екзамен
11	ІНДЗ	виконання індивідуального проєкту
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3 кредити
12	Загальна кількість годин	90
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 30, заочна форма –10
14	Лекції (год.)	Денна форма – 10, заочна форма – 4
15	Практичні заняття (год.)	Денна форма – 20, заочна форма – 6
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 60, заочна форма – 80

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 63%/37%, для заочної форми навчання – 14%/86%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом курсу є головні напрями сучасного мовознавства з огляду на сучасний парадигмальний простір гуманітарного знання.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення **«Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики»** повинно забезпечити всебічну підготовку магістра філології. Курс є узагальненим та поглибленим вивченням дисциплін, що вивчалися раніше.

Метою дисципліни **«Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики»** є формування уявлення у студентів про актуальні напрями сучасної лінгвістики, зокрема такі як: семасіологія, ономасіологія, психолінгвістика та етнопсихолінгвістика, когнітологія, теорія тексту, функціональна лінгвістика та комунікативна лінгвістика. Вказана дисципліна націлена на надання майбутнім дослідникам мови певного інформаційного простору для наукового пошуку, зорієнтувати їх щодо кола проблем і перспектив, ініціювати у них головний принцип вивчення наукової спадщини попередників.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити студентів з найважливішими напрямами, ідеями і проблемами мовознавства;
- представити головні напрями світової лінгвістики як предмету курсу актуальних напрямів сучасної лінгвістики, розглянути методи і структуру;
- поглибити й систематизувати основні мовознавчі знання.
- розвинути у студентів навички та вміння роботи з різноманітними лінгвістичними напрямами, показати їм різницю проблем та методик сучасної лінгвістики, а також відповідності змісту течій в різних мовах.

Навчальна дисципліна **«Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики»** є кореквізитом, що формує логічну основу для послідовного засвоєння навчального матеріалу та інтеграції теоретичних і практичних навичок майбутнього філолога. Вивчення дисципліни «Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики» забезпечує грунтовну основу для подальшого опанування таких освітніх компонентів, як «Академічне письмо», «Текст і дискурс у філологічних студіях: аналіз та інтерпретація», а також для виконання кваліфікаційної роботи. Сформовані в межах дисципліни навички аналізу й продукування текстів створюють підґрунтя для здійснення фахової діяльності.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни **«Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики»** передбачає забезпечення досягнення здобувачами таких компетентностей.

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальних:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахових:

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.
ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами освіти таких **програмних результатів навчання**:
ПРН 2. Упевнено володіє державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентує результати досліджень державною та іноземними мовами.
ПРН 7. Аналізує, порівнює і класифікує різні напрями і школи в лінгвістиці.
ПРН 9. Характеризує теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН 12. Дотримується правил академічної доброчесності.
ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснює сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
ПРН 16. Використовує спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Парадигмальна переорієнтація сучасного мовознавства.
Тема 1. Зміна наукових парадигм у лінгвістиці та формування когнітивного напряму в мовознавстві.
Тема 2. Понятійно-термінологічний і методичний апарат сучасної когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології.
Тема 3. Мовна картина світу як об'єкт лінгвокультурологічного вивчення.
Тема 4. Лексична система мови в поняттях і термінах структурно-семантичної парадигми у мовознавстві.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці.
Тема 5. Комунікативна лінгвістика як новітня галузь мовознавчої науки.
Тема 6. Дискурсологія в контексті розвитку сучасного мовознавства.
Тема 7. Комп'ютерна лінгвістика та застосування штучного інтелекту в мовознавстві.
Тема 8. Корпусна лінгвістика та її роль у сучасних лінгвістичних дослідженнях.Дотримання академічної доброчесності при використанні корпусних даних: коректне посилання на джерела мовного матеріалу, авторські права на корпуси текстів, етика цитування результатів корпусних досліджень.

4.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
1 семестр								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Парадигмальна переорієнтація сучасного мовознавства.								

Тема 1. Зміна наукових парадигм у лінгвістиці та формування когнітивного напряму в мовознавстві.	13	1	2	10	12	1	1	10
Тема 2. Понятійно-термінологічний і методичний апарат сучасної когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології.	6	2	4	-	12	1	1	10
Тема 3. Мовна картина світу як об'єкт лінгвокультурологічного вивчення.	13	1	2	10	11	-	1	10
Тема 4. Лексична система мови в поняттях і термінах структурно-семантичної парадигми у мовознавстві.	13	1	2	10	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем ІІ	45	5	10	30	45	2	3	40
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці.								
Тема 5. Комунікативна лінгвістика як новітня галузь мовознавчої науки.	13	1	2	10	10	-	-	10
Тема 6. Дискурсологія в контексті розвитку сучасного мовознавства.	13	1	2	10	11	-	1	10
Тема 7. Комп'ютерна лінгвістика та застосування штучного інтелекту в мовознавстві.	6	2	4	-	12	1	1	10
Тема 8. Корпусна лінгвістика та її роль у сучасних лінгвістичних дослідженнях.	13	1	2	10	12	1	1	10
Разом за змістовим модулем ІІ	45	5	10	30	45	2	3	40
Всього годин	**90**	**10**	**20**	**60**	**90**	**4**	**6**	**80**

4.3. Теми лекційних занять

Назва теми	**Кількість годин для денної форми навчання**	**Кількість годин для заочної форми навчання**
Змістовий модуль І. Парадигмальна переорієнтація сучасного мовознавства.		
Зміна наукових парадигм у лінгвістиці та формування когнітивного напряму в мовознавстві.	1	1
Понятійно-термінологічний і методичний апарат сучасної когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології.	2	1
Мовна картина світу як об'єкт лінгвокультурологічного вивчення.	1	-
Лексична система мови в поняттях і термінах структурно-семантичної парадигми у мовознавстві.	1	-
Разом за ЗМ І	**5**	**2**
Змістовий модуль ІІ. Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці.		
Комунікативна лінгвістика як новітня галузь мовознавчої науки.	1	-
Дискурсологія в контексті розвитку сучасного мовознавства.	1	-
Комп'ютерна лінгвістика та застосування штучного інтелекту в мовознавстві.	2	1
Корпусна лінгвістика та її роль у сучасних лінгвістичних дослідженнях.	1	1

Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання	Кількість годин для заочної форми навчання
Разом за ЗМ ІІ	**5**	**2**
Всього	**10**	**4**

4.4. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання	Кількість годин для заочної форми навчання
Змістовий модуль І. Парадигмальна переорієнтація сучасного мовознавства.		
Зміна наукових парадигм у лінгвістиці та формування когнітивного напряму в мовознавстві.	2	1
Понятійно-термінологічний і методичний апарат сучасної когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології.	4	1
Мовна картина світу як об'єкт лінгвокультурологічного вивчення.	2	1
Лексична система мови в поняттях і термінах структурно-семантичної парадигми у мовознавстві.	2	-
Разом за ЗМ І	**10**	**3**
Змістовий модуль ІІ. Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці.		
Комунікативна лінгвістика як новітня галузь мовознавчої науки.	2	-
Дискурсологія в контексті розвитку сучасного мовознавства.	2	1
Комп'ютерна лінгвістика та застосування штучного інтелекту в мовознавстві.	4	1
Корпусна лінгвістика та її роль у сучасних лінгвістичних дослідженнях.Дотримання академічної доброчесності при використанні корпусних даних: коректне посилання на джерела мовного матеріалу, авторські права на корпуси текстів, етика цитування результатів корпусних досліджень.	2	1
Разом за ЗМ ІІ	**10**	**3**
Всього	**20**	**6**

4.5. Орієнтовні теми ІНДЗ/проєктів

Обрати одну з орієнтовних тем або запропонувати власну тему за погодженням із викладачем. На основі опрацьованих джерел сформулювати та обґрунтувати власну позицію, визначити практичні, етичні та/або суспільні аспекти порушеної проблеми.

Під час підготовки завдання продемонструвати відповідальне використання інформаційних та цифрових ресурсів, дотримання принципів академічної доброчесності, належного цитування, авторства та інтелектуальної власності, зокрема коректне зазначення використаних джерел і цифрових/AI-інструментів (у разі їх використання).

Результати проєкту представити у формі усного виступу тривалістю 4–6 хвилин із мультимедійним супроводом, адаптуючи спосіб подання інформації до визначеної цільової аудиторії. У виступі доступно й аргументовано пояснити сутність порушеного питання, представити результати опрацювання джерел, обґрунтувати власну точку зору та сформулювати висновки.

Орієнтовні теми:

1. Природа і форми комунікації. Моделі комунікації. Компоненти комунікації.
2. Форми мовної комунікації. Вербальні компоненти спілкування.
3. Загальна характеристика складових комунікативного акту. Закони успішної комунікації.
4. Гендерна лінгвістика. Мовний сексизм.
5. Становлення зіставної лексикології. Сучасна зіставна лексикологія: здобутки та перспективи. Напрями досліджень у площині зіставного мовознавства.
6. Культура, мова та мовлення. Міжкультурна комунікація. Аналіз комунікативної ситуації.
7. Культура та мова. Міжкультурна комунікація. Визначення поняття «культура».
8. Невербальна комунікація. Невербальні засоби комунікації. Кінесика. Проксеміка.
9. Напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту.
10. Еколінгвістика: становлення, розвиток, напрями.

При оцінюванні індивідуально-дослідного завдання враховуються:

1. Розуміння тематики, проблематики – 2 бали.
2. Якість оформлення – аргументованість інтерпретації, самостійність висновків, логічність, структурованість, зв'язність – 3 бали.
4. Якість презентації – точність і доречність мовлення, ефективність використання мультимедійних матеріалів та здатність відповідати на запитання, критичність опрацювання матеріалу, здатність формулювати власну позицію та здійснювати критичне осмислення художнього тексту – 5 балів.

4.6. Форми та методи навчання

Методи навчання: комунікативний метод, task-based learning, проблемно-пошуковий та проблемно-орієнтований методи, метод проєктів, кейс-метод, інтерактивні методи, дискусія та дебати, рольові й симуляційні завдання, метод критичного аналізу та оцінювання інформації, peer review та взаємооцінювання.

Форми навчання: практичні заняття, індивідуальна, парна та групова робота, робота в малих групах, моделювання інтерв'ю, проєктна робота, презентації та публічні виступи, самостійна робота, консультації, синхронна та асинхронна онлайн-взаємодія.

Засоби навчання: навчальні матеріали, аудіо та відеозаписи, інтерактивні дошки Padlet, презентації Prezi, Canva, Genially, електронний курс на платформі Moodle.

4.7 Самостійна робота

№ з/п	Вид самостійної роботи	Тема	Форма та зміст навчального матеріалу, що підлягає самостійному опрацюванню	Кількість Годин Очна форма	Кількість Годин Заочна форма
1.	Підготовка до практичних занять.	Всі теми	Тема 1-8. Опрацювання додаткових матеріалів, аналіз різних перспектив та оцінювання надійності інформаційних джерел, підготовка аргументів до дискусій і дебатів.	10	20
2.	Виконання додаткових завдань	Всі теми	Робота з лінгвістичними тезаурусами, словниками тощо.	10	20

3.	Пошук та систематизація додаткового матеріалу.	Всі теми	Пошук, критичний аналіз та систематизація інформації з наукових, професійних та освітніх онлайн-ресурсів для підготовки проєктів, презентацій та дискусій; оцінювання достовірності джерел та AI-generated information. Інтернет-ресурси.	10	10
4.	Робота в інформаційних мережах.	Всі теми	Опрацювання додаткових матеріалів, аналіз різних перспектив та оцінювання надійності інформаційних джерел, підготовка аргументів до дискусій і дебатів, академічна доброчесність у філологічному дослідженні.	10	10
5.	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння знань.	Всі теми	Узагальнення та систематизація навчального матеріалу; робота з навчально-методичними матеріалами та інформаційними джерелами.	20	20
	Усього			**60**	**80**

Контроль виконання самостійної роботи здійснюється у формі короткого усного опитування на початку практичного заняття (5–7 хв) за матеріалом, визначеним для самостійного опрацювання до цього заняття.

4. 8. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум 5 балів.

5 балів: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття в повному обсязі, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань семінару, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

4 бали: студент демонструє повні, систематичні знань з семінарського заняття, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань семінару, самостійно аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу студент допускає несуттєві помилки.

3 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність у проблемних питань семінару, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної політологічної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання семінарського заняття, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні спеціальної термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

0 балів: студент не володіє знаннями з семінарського заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

5. Розподіл балів, які отримують студенти

2-й семестр											
Поточне оцінювання											
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ІНДЗ	с/р	екзамен	Загальна оцінка
20 балів				**20 балів**							
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	**10**	**10**	**40**	**100**
5	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
85-89	**B**	добре	
75-84	**C**		
64-74	**D**	задовільно	
60-64	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика оцінювання

Політика щодо оцінювання, дедлайнів та перескладання: Оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ТНПУ» (сайт ТНПУ, розділ «Документи, що регулюють освітній процес в ТНПУ) за 100-бальною шкалою ЄКТС із переведенням у національну шкалу. Підсумкова оцінка з дисципліни формується як сума балів поточного контролю, ІНДЗ, та підсумкового контролю.

Відпрацювання завдань. До завершення відповідного змістового модуля здобувач має право відпрацювати окремі невиконані елементи модуля (теми, види робіт) з метою отримання позитивної поточної оцінки; для цього викладач організовує індивідуальні консультативні заняття в позааудиторний час.

Академічна заборгованість. Академічна заборгованість виникає, якщо підсумкова оцінка з дисципліни менша за 60 балів. Ліквідація здійснюється шляхом повторного складання екзамену не більше двох разів: перший раз – викладачу, другий – комісії, що створюється деканом факультету; кожна спроба фіксується документально в додатковій відомості.

Індивідуальні терміни контролю. За наявності об'єктивних причин (хвороба, участь у конференціях/олімпіадах/змаганнях, відрядження, дуальна форма здобуття освіти, навчання за кордоном тощо) здобувачу може встановлюватися індивідуальний термін підсумкового контролю на підставі заяви з підтвердними документами.

У випадку виникнення **конфліктних ситуацій**, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському

національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» (сайт ТНПУ, розділ «Академічна доброчесність»). Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Усі письмові роботи (есе, звіти, ІНДЗ) виконуються здобувачем самостійно. Академічною нечесністю вважається, зокрема: дослівне відтворення чи копіювання чужого тексту без належного цитування й посилання на джерело; перефразування тексту іншого автора без посилання на джерело; компіляція — створення тексту шляхом з'єднання фрагментів різних джерел без належного оформлення запозичень; подання роботи, написаної на замовлення третьою особою; списування робіт інших здобувачів. Письмові роботи (есе, ІНДЗ) можуть підлягати перевірці засобами антиплагіатного інструментарію системи Moodle; виявлення ознак академічної нечесності є підставою для повернення роботи на доопрацювання або незарахування результату з обов'язком повторного виконання за новою темою.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися асинхронно з використанням освітньої платформи MOODLE за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті: У цьому курсі здобувачі можуть перезарахувати результати навчання, отримані у неформальній освіті, за процедурою, визначеною Університетом у Положенні.

Надається перелік професійних курсів, тренінгів, семінарів, майстер-класів, воркшопів, літніх/зимових шкіл, онлайн-освіти, професійних стажувань тощо, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту, його окремих тем та/або модулів. Водночас ініціатива здобувача щодо вибору та пропозиції інших освітніх заходів для визнання результатів навчання вітається: здобувач може самостійно запропонувати професійний курс, тренінг, вебінар, семінар, онлайн-курс або інший освітній захід за умови надання підтвердження його проходження та документів/матеріалів, що дають змогу встановити відповідність отриманих результатів навчання змісту освітнього компоненту, його окремих тем та/або модулів.

- онлайн курси на платформі неформальної освіти FutureLearn за підтримки UK-UA Twinning Initiative та Cormack Consultancy Group, https://www.futurelearn.com/

За умови успішного опанування здобувачем зазначених курсів (та/або інших форм неформальної/інформальної освіти) валідація результатів таких елементів неформальної/інформальної освіти здійснюється викладачем за наявності сертифіката.

Комунікація та етика взаємодії. Комунікація між здобувачами вищої освіти та викладачем здійснюється під час очних зустрічей в університеті у робочі дні та робочий час (8:00–17:00), а також засобами електронної пошти: kosovych.olga@tnpu.edu.ua. За потреби можуть використовуватися інші погоджені цифрові засоби комунікації.

З питань, пов'язаних із навчанням, здобувачі можуть звертатися до викладача під час практичних занять, консультацій або електронною поштою. Електронні звернення надсилаються у робочий час; відповідь надається, як правило, протягом 2 робочих днів. Питання, що потребують детального обговорення, розглядаються під час індивідуальної консультації. У разі неможливості бути присутнім на занятті з поважної причини здобувач повідомляє викладача до початку заняття або, за об'єктивної неможливості, у найкоротший можливий термін після його завершення та узгоджує порядок опрацювання пропущеного навчального матеріалу.

Взаємодія учасників освітнього процесу ґрунтується на принципах взаємної поваги, академічної доброчесності, професійності, толерантності, недискримінації, відповідальності та дотримання норм академічної етики. У комунікації очікуються коректність, доброзичливість, чіткість і конструктивність; під час дискусій учасники поважають право на відмінну думку, аргументують власні позиції та утримуються від образливих, дискримінаційних або принизливих висловлювань.

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проєктор – демонстрація презентацій.
2. Комп'ютер з доступом до інтернету.

7. Рекомендована література

1. Основна

1. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики: Монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 281 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К: Академія, 2004. 343 с.
3. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. К.: Видавничий центр «Академія», 2011. 304 с.
4. Бацевич Ф. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи. Львів, 2005. 264 с.
5. Ґендер і мова. Основи теорії ґендеру: Навчальний посібник. К.: "К.І.С.", 2004. с. 454-473.
6. Гаджієв Р. Лінгвістика на карті світу. Непорозуміння, кримінал та інтриги в різних мовах. Видавництво: Віхола, 2022. 384 с.
7. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту. Навчальний посібник. К., 2009. 264 с.
8. Загнітко А. П. Лінгвістика тексту. Навчальний посібник. Донецьк, 2007. 324 с.
9. Загнітко А. П. Сучасна лінгвістика: погляди та оцінки: науково-аналітичне видання. Донецьк: ДонНУ, 2014. 464 с.
10. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 464 с.
11. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. К.: Академія, 2006. 424 с.
12. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту. Навчальний посібник. К., 2008. 257 с.
13. Коляденко О. О. Термін фрейм у лінгвістиці. Термінологічний вісник, 2013.Вип. 2 (1). С. 139-144.
14. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2012. 208 с.
15. Куранова С. І. Перспективи дослідження публічної мовної особистості в аспекті жанрової та регістрової теорії. Мовознавство. Науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ, 2017. № 5. С. 42-54.
16. Куранова С. І. Семантична координата моделювання дискурс-портрета мовної особистості. Мовознавство. Науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ, 2020. №2. С. 59 - 74.
17. Межов О. Г. Сучасна лінгвістика в контексті інтеграції наук : методичні рекомендації [для підготовки магістрів] / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет філології та журналістики, кафедра української мови. Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2023. 52 с.
18. Основи теорії ґендеру: Навчальний посібник. К.: "К.І.С.", 2004. 536 с.
19. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. для самостійної роботи студента. К.: Видавничий центр «Академія», 2010 . 304 с.
20. Chomsky N. Language and Mind. Cambridge University Press, 2006. 209 p.

Допоміжна

Модуль 1-2

1. Бєлєхова Л.І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: Автореф. дис.....доктора філол. наук: 10.02.04. Київськ. націон. лінгвіст. ун-т. Київ, 2002. 34 с.
2. Городецька О.В. Національно-марковані концепти в британській мовній картині світу XX століття: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. К., 2003. 21с.
3. Денисова С.П. Картина світу та суміжні поняття в зіставних дослідження. Проблеми

зіставної сематики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Випуск 8. С. 9 -15.

4. Дмитрієва М. М. Гендерні дослідження в мовознавстві. http://linguistics.kava.kiev.ua/publications/2005/01/13/xmas_28.html

5. Емірсуінова Г.І. Лексикон сучасного фемінізму (на матеріалі англійської мови). Автореф. дис. …. канд. філол. наук: 10.02.04. Київ. нац. унів. ім. Т. Шевченка. К., 2003. 18 с.

6. Жайворонок В.В. Проблема концептуальної картини світу та мовного її відображення. 2002. С. 51-53.

7. Жлуктенко Ю.О., Бублик В.Н. Контрастивна лінгвістика: проблеми і перспективи. Мовознавство. 1976. № 4. с. 3-16.

8. Кагановська О.М. Текстові концепти художньої прози: когнітивна та комунікативна динаміка (на матеріалі французької романістики середини XX сторіччя): Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.05. Київ. нац. лінгв. ун-т. К., 2003. 32 с.

9. Квеселевич Д. І. Семемно-синтезовані дієслова як прояв лінгвістичної економії. Нариси з контрастивної лінгвістики. К.: Наукова думка, 1979. С. 126-131.

10. Кісь О. Етнічні гендерні стереотипи та джерела їх конструювання. Український жіночий рух: здобутки і проблеми: Зб. наук. праць. Дрогобич: Коло, 2002. Вип. 1. С. 26-43.

11. Ковбасюк Л.А. Топоніми з компонентом «кольороназва» у німецькій та англійській мовах. Проблеми зіставної сематики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Випуск 8. С. 182-188.

12. Ковбасюк Л.А. Фразеологічні одиниці з компонентом "кольороназва" як елементи національно-мовної картини світу (на матеріалі німецької та англійської мов). Проблеми зіставної сематики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2005. Випуск 7. С. 267-273.

13. Колесник О.С. Мовні засоби відображення міфологічної картини світу: лінгвокогнітивний аспект (на матеріалі давньоанглійського епосу та сучасних британських художніх творів жанру фентезі): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ. нац. лінгв. ун-т. К., 2003. 20 с.

14. Космеда Т., Гажева І. Аспекти, методика вивчення слова у контексті зміни лінгвістичних парадигм. Мовознавство. 1999. № 1. С. 44 -49.

15. Косович О.В. Лінгвокультурні домінанти як об'єкт дослідження в сучасній медіалінгвістиці. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 36 (75). № 4. Частина 1. 2025. С. 121-129.

16. Кришталь С. М. Структурно-семантичний аналіз метафоричних термінів підмови фінансів в англійській і українській мовах: Автореф. ... дис. канд. філол. наук: 10.02.17. Донецьк. нац. ун-т. Донецьк, 2003. 20 с.

17. Левицький А.Е. Зіставлення функціональних особливостей систем номінативних одиниць англійської й української мов. Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. 2001. N 8. С. 101-105.

18. Левченко О. Лінгвокультурологія та її термінна система. Вісник Нац. ун-ту «Львів.політ», 2003. № 490. С. 105-113.

19. Малюк О.Ю. Систематологічний та культурологічний аспекти номінації посуду в сучасній українській мові (на матеріалі назв реалій побутово-виробничого призначення): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Донец. нац. ун-т. Донецьк, 2000. 16 с.

20. Материнська О. В. Семантика найменувань частин тіла в англійській, німецькій, українській та російській мовах: Автореф. ... дис. канд. філол. наук: 10.02.17. Донецьк. нац. ун-т. Донецьк, 2005. 20 с.

21. Скрипник А.В. Французький поетичний дискурс епохи середньовіччя: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.05. Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. К., 2005. 20 с.

22. Ставицька Л.О. Актуальні проблеми сучасної української гендерної лінгвістики. http://www.linguistics.kiev.ua/1.html

23. Терехова Д.І. Асоціативний гештальт як інструмент структурування асоціативного поля. Проблеми зіставної семантики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Випуск 8. С. 31-35.

24. Трубенко І.А. Концептуальна метафора і концептуальна метонімія: зіставний аспект. Проблеми зіставної семантики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Випуск 7. С. 48 -43.

25. Цегельська М.В. Мовні аспекти толерантності (до постановки проблеми).

Проблеми зіставної семантики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Випуск 8. С. 101-108.

26. Шевелюк В. А. Соматичний компонент як основа утворення вторинообразного значення фразеологізмів в іспанській та українській мовах. Проблеми зіставної семантики. К.: КНЛУ, 2003. Вип. 6. С. 236-240.

27. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енциклопедичний словник. К.: АртЕк, 1998. С. 191-192.

28. Barcelona A. On the Ubiquity and Multiple-Level Operation of Metonymy. Cognitive Linguistics Today. Frankfurt a. M.: Peter Lang, eds., 2002. P. 207-224.

29. Fillmore C.J. The case for case reopened. Syntax and semantics. L. et al., 1977. V.8: Grammatical relations. P.59-81.

30. Lakoff G. Hedges: A study in meaning criteria and the logic of fuzzy concepts. Papers from the regional meeting of the Chicago linguistic society. Chicago, 1972. V.8. P.183-228.

31. Lakoff G. The contemporary theory of metaphor. Metaphor and Thought. Cambridge (Mass.): Cambridge University Press, 1993. P. 202-251.

32. Langacker R.W. Culture, Cognition, and Grammar. Language contact and language conflict. Amsterdam-Philadelphia, 1994. P. 25-53.

33. Mangasser-Wahl, Martina. Von der Prototypentheorie zur empirischen Semantik. Dargestellt am Beispiel von Frauenkategorisierungen. Frankfurt/Main: Peter Lang, 2000. 233 S.

34. Pusch L. Das Deutsche als Männersprache. Frankfurt/Main: Suhrkamp, 1984. 215 S.

35. Samel I. Einführung in die feministische Sprachwissenschaft. Berlin: Schmidt Verlag, 2000. 189 S.

38. Баландіна Н. Методологічне підґрунтя дослідження мовних стереотипів. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.ІУ. С. 316-321.

39. Балашова С.С. Лінгвокультурний концепт як одиниця дослідження. Сучас-ні дослідження з іноземної філології. Зб. наук. пр. Ужгород: ПП Підголіцин П.Ю., 2006. Вип.4. С. 332-340.

40. Бєлєхова Л.І. Словесний поетичний образ у когнітивній парадигмі: огляд робіт американських лінгвістів. Філол. студії: Наук. часопис Волинського держ. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк: Волинський академ. дім «Планета», 2001. №2. С. 24-31.

41. Бєлєхова Л.І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: Дис д-ра філол. н. К.: КНЛУ, 2002.

42. Бєлєхова Л.І. Мімезис і дієгезис в образному просторі текстів американської поезії. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. Вип.І. С. 171-177.

43. Бєлєхова Л.І. Концептуальний оксиморон: креативний механізм формуван-ня новизни словесних образів (на матеріалі американської поезії). Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.ІІІ. С. 79-86.

44. Бєлєхова Л.І. Сучасний підхід до інтерпретації художнього тексту. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.ІУ. С. 288-292.

45. Борзенко С., Бабаєва Л. Формування когнітивної та комунікативної компе-тенції в іншомовній аудиторії шляхом лінгвістичного аналізу художнього тексту. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.IV. С. 212-215.

46. Голобородько К.Ю. Когнітивна лінгвістика: дослідницький інструментарій та моделювання концептосфери митця. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.IV. . С. 295-300.

47. Іваненко С.М., Карпусь А.К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для факультетів іноземних мов університетів і педагогічних вищих закладів освіти): Підручник. К.: КДЛУ, 1998.

48. Ковтанюк М. Розмежування термінів «концепт» і «поняття» в лінгвістичних дослідженнях. Наук. вісник Чернівецького ун-ту. Зб. наук. пр. Германська філол. Чернівці: Рута, 2003. Вип.155. С. 3-7.

49. Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручни-ки і посібники, 2005.

50. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. Вінниця: Нова книга, 2004.

51. Скідан О. Моделювання концептів у різних наукових парадигмах. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. Вип.У. С. 360-369.

53. Стрільчук А. Когнітивно-семіотичні принципи синтаксичної організації поетичного тексту. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. Вип.V. С. 369-373.

54. Чернишенко І. Мова, культура, мовна особистість та мовна картина світу. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.IV. С. 198-200.

55. Яковлєва В. Взаємозв'язок ментальності та мовної системи. Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер.: «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. Вип.IV. С. 201-204.

56. Ames C. Competitive, cooperative and individual goal structures: A cognitive-motivational analysis. Research on motivation in education. Greenwich, CT: Academic Press, 1984. Vol.1. P. 177-208.

57. Belekhova L. Prototypical vs non-prototypical interpretation of poetic texts. Journal of British and American Studies. Fimisoara: Oradea, 2000. Vol. IV. I. P. 160-166.

58. Dobrovan T.I. The English preposition „by" from a cognitive perspective. Нова філологія. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. №14. P. 58-64.

59. Wierzbicka A. Semantics, Culture and Cognition. Universal Human Concepts in Culture. Specific Configurations. Oxford: Oxford Univ. Press, 1992.

60. Wilkins W. Thematic structure and reflexivization. W.Wilkins (ed.) Syntax and Semantics. San Diego: Academic Press, 1988. Vol .XXI. P. 191-192.

61. Гайдаєнко І. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріала назв чуттєвої сфери). Наук. вісник Херсон. держ. ун-ту. Серія "Лінгвістика": Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. Випуск 5. С. 174-180

62. Корнєва Л.М. Невербальні засоби в міжкультурній комунікації. 2004. N 49, Т.1. С. 88-90.

63. Кочерган. М.П. Загальне мовознавство. К.: Академія, 1999. 286 с.

64. Мальцева К.С. Міжкультурні непорозуміння і проблема міжкультурного перекладу: Автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.04 / Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди НАН України. К., 2002. 20 с.

65. Науменко А.М. Мова і діалог культур // Вісник ХНУ. 2004. № 635. С. 118-122.

66. Окуневич Т. До проблеми культури мови і культури мовлення. Наук. вісник Херсон. держ. ун-ту. Серія "Лінгвістика": Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. Випуск 2. С. 151-155.

67. Пентилюк М.І. Культура мови і стилістика. К: Вежа, 1994. 240 с.

68. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. Київ: ВЦ Київський університет, 1999. 308с.

69. Рудик І.М. Культурна специфіка невербального коду в міжкультурній комунікації. Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. 2005. № 23. С. 101-103.

70. Семигінівська Т.В. Вплив глобалізації на мову як аспект культури суспільства. Вісник СумДУ. Серія Філологія. 2007. №.1. Том 2. С. 45-49.

71. Стародубцева О.А. Лексико-семантичні засоби кінетичної характеристики персонажа (на матеріалі французького роману XX століття): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.05. Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. К., 2002. 21 с.

72. Чугу С. Вивчення взаємодії мови і культури в контексті зміни наукових парадигм. Наук. вісник Херсон. держ. ун-ту. Серія «Лінгвістика»: Зб. наук. пр. Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. Випуск 2. С. 38-40.

73. Шинкаренко Т. «Комфортна дистанція», щира усмішка і – о'кей? Віче. http://www.viche.info/index.php?action=archive&id=133

74. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енциклопедичний словник. К.: АртЕк, 1998. С. 191-192.

75. Шумарова Н.П. Мовна компетенція особистості. Соціопсихолінгвістичний аспект. Автореф. дис доктора філолог. наук. К., 1994. 16 с.

76. Янова О.А. Номінативно-комунікативний аспект позначення усмішки як компонента невербальної поведінки (на матеріалі сучасної англійської мови): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київ. нац. лінгв. ун-т. К., 2002. 19 с.

77. Ященкова О.В. Комунікативний процес в діловій сфері. Філологічні науки: Зб. наук. пр. Суми: СумДПУ, 2002. С. 206 -212.

78. Bolten J. Interkulturelle Kommunikation. Texte und Übungen zum interkulturellen Handeln. Sternenfels: Wiisenschaft und Praktik, 2003. 396 S.

79. Heringer H.J. Interkulturelle Kommunikation. Basel: Francke, 2004. 240 S.

80. Lin M. Is There an Essential Difference between Intercultural and Intracultural Communication? Intercultural Communication. 2003-2004. № 6. http://www.immi.se/intercultural/nr6/lin.htm

81. Slavova L.L. Basic Principle of Successful Communication. Pros. Second National TESOL Ukraine Conf. "The Art and Science of TESOL''. Vinnytsya: TESOL – Ukraine, 1997. P. 86-87.

82. Thomas A. Kulturstandards in der internationalen Begegnung. Saarbruecken: Breitenbach, 1991. 250 S.